

Onur Kalesi: Türk Jeopolitiğinde Kimlik, Egemenlik ve Batı ile Stratejik Entegrasyon Analizi

Giriş: Onur Kalesi Kavramının Ontolojik ve Stratejik Arka Planı

Türk siyasi ve askeri düşüncesinde "Onur Kalesi" kavramı, yalnızca coğrafi bir savunma hattını değil, devletin bekasını, milletin onurunu ve egemenliğin dokunulmazlığını simgeleyen metafizik bir sığınağı ifade eder. Bu kavram, tarihsel süreç içerisinde Osmanlı'nın asker-sufi sentezinden modern Cumhuriyetin stratejik otonomi arayışlarına kadar uzanan geniş bir yelpazede karşılık bulmuştur. Onur Kalesi tezi, Türkiye'nin küresel güç dengeleri arasında bir "nesne" değil, kendi kaderini tayin eden bir "özne" olduğu iddiasına dayanmaktadır. Bu iddia, günümüzde Avrasyacılık, Neo-Osmanlıcılık ve Milli Görüş gibi farklı ideolojik mecralarda yeniden üretilmekte, Türkiye'nin Batı ile olan ilişkisini yeniden tanımlama çabasının merkezine oturmaktadır.

Batı dünyasının Türkiye'yi ve genel olarak İslam coğrafyasını anlamlandırmadaki en büyük zaafı, dinin toplumsal ve siyasi bir itici güç olarak taşıdığı ağırlığı rasyonel bir düzlemde okuyamamasıdır. Bu "dini okuryazarlık" eksikliği, Batılı liderlerin Türkiye'deki "Onur Kalesi" psikolojisini sadece bir popülizm veya otoriterleşme eğilimi olarak görmelerine yol açmaktadır. Oysa bu kale, tarihsel olarak Yeniçeri ocağının Bektaşî maneviyatıyla yoğrulmasından, modern güvenlik bürokrasisinin "Mavi Vatan" doktrinine kadar uzanan derin bir sürekliliği temsil eder. Bu rapor, Onur Kalesi bağlamında geliştirilen jeopolitik, tarihi ve siyasi tezleri akademik bir süzgeçten geçirerek doğruluğunu ve yanlılığını analiz edecek; ardından Türkiye'nin Batı ile olan entegrasyonunu, bu "onur" ve "egemenlik" hassasiyetlerini koruyarak nasıl bir stratejik yol haritasına dökebileceğini tartışacaktır.

Bölüm 1: Tarihsel Temeller - Yeniçeri-Bektaşî Sentezi ve Devlet Aklı

Onur Kalesi tezinin tarihsel meşruiyeti, Osmanlı İmparatorluğu'nun en özgün kurumu olan Yeniçeri Ocağı ile Bektaşîlik tarikatı arasındaki organik bağda yatmaktadır. Bu bağ, sadece askeri bir disiplin yöntemi değil, devletin çok kültürlü bir imparatorluk yapısını bir arada tutma ve farklı kökenlerden gelen unsurları "devletin kılıcı" haline getirme stratejisidir.

1.1. Yeniçeri Ocağı ve Bektaşîlik: Bir Askeri-Manevi Sentez

Yeniçeri Ocağı, kuruluşundan itibaren Hacı Bektaş Veli'yi "pîr" olarak kabul etmiş, kendilerini "Taife-i Bektaşîyan" veya "Hacı Bektaş Kuçekleri" olarak tanımlamıştır. Akademik analizler, bu ilişkinin tesadüfi olmadığını, devşirme sistemiyle gelen Hristiyan kökenli gençlerin İslam'a ve Türk kültürüne adaptasyonunda Bektaşîliğin esnek ve kapsayıcı inanç dilinin hayati bir rol

oynadığını göstermektedir. Bektaşilik, resmi Sünni doktrininin aksine, daha pratik, hoşgörülü ve askeri hayatın sertliğine uygun bir maneviyat sunmuştur.

Yeniçerilerin savaş meydanlarındaki cesareti ve ölüme meydan okuyan tavırları, Bektaşilikteki "ölmeden önce ölmek" ve "şehadet" anlayışıyla beslenmiştir. Bu durum, ocağı sadece bir askeri birim değil, manevi bir "Onur Kalesi" haline getirmiştir. Bektaşi babalarının ordugahda ikamet etmesi, askerlerin maneviyatını sürekli diri tutmuş ve merkezi otoriteye olan sadakati inanç temelinde pekiştirmiştir.

Tarihsel Unsur	Fonksiyonel Analiz	Jeopolitik Etki
Hacı Bektaş Veli Kültü	Manevi Meşruiyet ve Rehberlik	Ordunun merkezi devlete mutlak sadakati
Devşirme Sistemi	İnsan Kaynağı ve Entegrasyon	Heterojen bir kitleden homojen bir elit asker sınıfı
Fütüvvet Doktrini	Ahlaki ve Sosyal Disiplin	Ordunun ticaret ve esnaf loncalarıyla organik bağı
Heterodoks İnanç	Kültürel Esneklik	Balkanlar ve Avrupa fetihlerinde kalıcı yerleşim

1.2. 1826: Vaka-i Hayriye ve Bir Kimliğin Tasfiyesi

1826 yılında II. Mahmud tarafından Yeniçeri Ocağı'nın kanlı bir şekilde ilga edilmesi ve ardından Bektaşiliğin yasaklanması, Türk devlet aklında derin bir kırılmaya yol açmıştır. "Vaka-i Hayriye" olarak adlandırılan bu olay, devletin kendi özgün "asker-sufi" sentezini terk ederek daha merkeziyetçi, bürokratik ve Ortodoks-Sünni bir yapıya (Nakşibendi etkisiyle) yönelmesi anlamına gelmektedir. Akademik bulgular, bu tasfiyenin ardından Bektaşiliğin yeraltına çekildiğini ve devletle olan ilişkisinin "sadakatten kuşkuya" evrildiğini doğrulamaktadır.

Onur Kalesi tezi bağlamında bu tarihsel olay, devletin kendi sinesindeki "heterodoks" ve "özgürlükçü" unsurları tasfiye ederek Batılı tarzda ama ruhsuz bir merkeziyetçiliğe sivrülmesi olarak yorumlanabilir. Bugünün Avrasyacılık veya bazı ulusalcı tezleri, aslında 1826'da kaybedilen o özgün ve bağımsız "devlet ruhunu" (Onur Kalesi) yeniden inşa etme çabası olarak okunmalıdır.

Bölüm 2: Jeopolitik Tezlerin Analizi - Doğrulama ve Yanıtlama

Modern dönemde Onur Kalesi kavramı etrafında kümelenen jeopolitik tezler, Türkiye'nin Batı'dan koparak Rusya, Çin ve İran ile yeni bir ittifak (Avrasyacılık) kurması gerektiğini savunmaktadır. Bu tezlerin akademik ve stratejik geçerliliği, veriler ışığında titizlikle incelenmelidir.

2.1. Türk Avrasyacılığı: Bağımsızlık mı, Eksen Kayması mı?

Türkiye'deki Avrasyacı ideoloji, kendisini Batı emperyalizmine karşı bir direniş kalesi olarak konumlandırır. Bu vizyona göre Batı, Türkiye'yi bölmek ve zayıflatmak isteyen bir güç odağıdır; dolayısıyla "Onur Kalesi" ancak Doğu ile kurulacak askeri ve ticari iş birlikleriyle korunabilir. Bu tezin temel dayanağı olan "Mavi Vatan" doktrini, Türkiye'nin denizlerdeki egemenlik haklarını savunma noktasında geniş bir toplumsal mutabakata sahip olsa da, bu doktrinin tamamen anti-Batıcı bir eksene oturtulması stratejik riskler barındırmaktadır.

- **Doğrulama:** Türkiye'nin savunma sanayiindeki yerleşme oranı ve stratejik otonomi arayışı, Avrasyacı tezlerin "bağımsızlık" vurgusunu desteklemektedir. Rusya ile kurulan S-400 ilişkisi veya Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile derinleşen bağlar (Türk Devletleri Teşkilatı), Türkiye'nin sadece Batı'ya bağımlı olmadığını kanıtlamaktadır.
- **Yanlışlama:** Ekonomik veriler, Türkiye'nin Avrasyacı bir eksene tam geçişinin imkansızlığını göstermektedir. Türkiye'nin dış ticaretinin yarısından fazlası, doğrudan yatırımların ise %70'inden fazlası Batı (AB ve ABD) kaynaklıdır. Ayrıca, Rus Avrasyacılığı (Duginist model) aslında Rus hegemonyasını öngörürken, Türk versiyonu tam bağımsızlık iddia etmektedir; bu durum iki vizyon arasında yapısal bir çatışma doğurmaktadır.

2.2. Milli Görüş ve İslamcı Jeopolitik: "Onur"un Dini Boyutu

Milli Görüş geleneği, Batı'yı "batıl" ve Türkiye'yi bu güce karşı direnen bir "İslam Kalesi" olarak kurgular. AK Parti'nin 2002'deki "post-İslamcı" dönüşümü, başlangıçta Batı ile entegrasyonu (AB üyeliği) bir araç olarak kullanmış, ancak iktidarını konsolide ettikten sonra tekrar Milli Görüş'ün anti-Batıcı ve egemenlikçi kodlarına geri dönmüştür.

- **Doğrulama:** Türkiye'nin Müslüman Kardeşler (İhvan) veya Hamas gibi yapılarla kurduğu ideolojik ve materyal bağ, İslam dünyasındaki liderlik iddiasının bir sonucudur. Bu politika, Türkiye'ye bölgesel bir "yumuşak güç" sağlasa da, Batı ile olan stratejik ortaklığını zedelemektedir.
- **Yanlışlama:** "İslam Kalesi" tezi, İslam dünyasının kendi içindeki derin mezhepsel ve siyasi bölünmeleri (Sünni-Şii rekabeti, Suudi-İran gerilimi vb.) göz ardı etmektedir. Türkiye'nin tek taraflı bir İslamcı liderlik soyunması, onu bölgede yalnızlaştırmakta ve "Onur Kalesi"ni stratejik bir tecride sürüklemektedir.

Bölüm 3: Batı'nın "Dini Okuryazarlık" Sorunu ve Stratejik Körlük

Türkiye'nin Batı ile olan entegrasyonundaki en büyük yapısal engellerden biri, Batılı liderlerin din ve siyaset arasındaki ilişkiyi kavrayamamasıdır. Batı, kendi seküler "balonu" içerisinde, dinin Türkiye gibi toplumlarda nasıl bir stratejik itici güç olduğunu anlamaktan uzaktır.

3.1. Sekülerizmin Geopolitik Başarısızlığı

Batılı elitler, dini genellikle özel bir inanç alanı olarak görmekte, ancak siyasi İslam'ın veya sufi geleneklerin (Bektaşilik, Nakşibendilik) devlet yönetimi ve toplumsal mobilizasyon üzerindeki etkisini rasyonel bir şekilde analiz edememektedir. Bu "militan sekülerizm", Batı'yı Türkiye'deki otoriterleşme eğilimlerinin veya stratejik otonomi hamlelerinin altındaki "onur" ve "kimlik" arayışına karşı kör bırakmaktadır.

Özellikle Ortadoğu ve Afganistan müdahalelerindeki başarısızlıklar, Batı'nın farklı dini-siyasi modelleri (Şariat, Hilafet veya geleneksel otorite) anlama konusundaki yetersizliğini tescillemiştir. Türkiye örneğinde ise Batı, Türkiye'yi ya "tamamen laik ve Batılı" ya da "tamamen radikal İslamcı" bir karikatür olarak görmekte; Onur Kalesi'nin tarihsel asker-sufi sentezinden gelen özgün ruhunu ıskalamaktadır.

3.2. Batı'nın Sünni-Şii Yanılsaması

Batı dünyası, radikal İslam tehdidini genellikle Sünni-selefi gruplarla sınırlandırmakta, ancak Şii radikalizminin (İran etkisi) veya Türkiye'deki Alevi-Bektaşî kimliğinin jeopolitik dinamiklerini yanlış okumaktadır. Türkiye'deki Alevilerin Batı tarafından sadece "seküler bir müttefik" olarak görülmesi, bu topluluğun devletle olan tarihsel ve milliyetçi bağlarını (Onur Kalesi savunması) göz ardı etmektedir.

Bölge/Konu	Batı Algısı	Gerçeklik ve Risk
Radikal İslam	Sadece Sünni/İŞİD odaklı tehdit	Şii ve devlet destekli ideolojilerin etkisi
Türkiye'de Laiklik	Batılı tarzda din-devlet ayrımı	Devletin dini kontrol ettiği (Diyanet) özgün model
Alevilik/Bektaşîlik	Tamamen seküler ve liberal kitle	Güçlü milliyetçi ve devletçi damar
Jeopolitik Sadakat	Batı ittifakının doğal üyesi	"Onur Kalesi" eksenli otonomi arayışı

Bölüm 4: Mevcut Siyasi Aktörlerin Stratejik Konumu

Onur Kalesi tezinin doğrulanması/yanlışlanması sürecinde, Türkiye'nin ana siyasi aktörlerinin Batı eksenindeki tutumları belirleyici bir rol oynamaktadır. CHP, DEM Parti ve Vatan Partisi gibi yapıların bu "kale" savunmasındaki yerleri analiz edilmelidir.

4.1. CHP: Kurucu İrade ve Kimlik Krizi

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), kendisini Batılılaşma vizyonunun koruyucusu olarak görse de, son yıllarda "devletçi milliyetçilik" ile "sosyal demokrat kapsayıcılık" arasında sıkışmıştır. Parti, bir yandan AK Parti'nin anti-Batıcı retoriğini eleştirmekte, diğer yandan "Onur Kalesi" refleksleriyle (Suriye operasyonları, Mavi Vatan) hükümetle benzer çizgide durmak zorunda kalmaktadır. CHP'nin Kürt sorunu ve inanç özgürlüğü konusundaki istikrarsız tutumu, onun Batı nezdinde "demokrasinin alternatifini" olma potansiyelini zayıflatmaktadır.

4.2. Kürt Siyaseti ve DEM Parti Dinamiği

DEM Parti (ve selefi HDP), Türkiye'nin "Onur Kalesi" kurgusunu, Kürt kimliğini baskılayan bir yapı olarak görmektedir. Batı dünyası, özellikle Suriye'deki YPG-PKK varlığı nedeniyle Kürt hareketini "demokratik bir müttefik" olarak görürken, Türkiye bu durumu bir "ulusal beka" tehdidi (kalede gedik açılması) olarak algılamaktadır. Bu durum, Türkiye-Batı ilişkilerindeki en temel ve aşılması zor gerilim hattıdır.

4.3. Cumhur İttifakı ve Transaksiyonel İlişkiler

Erdoğan ve Bahçeli liderliğindeki Cumhur İttifakı, Batı ile olan ilişkileri "paylaşılan değerler" yerine "çıkarlar ve işlemler" (transactionalism) üzerine kurmuştur. Bu modelde Türkiye, Batı'nın vazgeçemeyeceği bir güvenlik aktörü (NATO'nun doğu kanadı, mülteci tamponu) olarak kalırken, kendi içinde "Onur Kalesi"ni tahkim eden otoriter bir yapıya bürünmektedir. Ancak 2025-2026 yılları itibarıyla bu modelin sınırlarına dayanıldığı, Batı'da Türkiye'ye karşı "samimi bir güven eksikliği" oluştuğu görülmektedir.

Bölüm 5: Yeni Bir Vizyon - Onurlu Entegrasyon

Elde edilen bulgular ışığında, Türkiye'nin ne Batı'ya tamamen teslim olması ne de Avrasya'nın belirsizliğine savrulması rasyonel bir seçenektir. "Onur Kalesi", duvarlarını dünyaya kapatan bir hisar değil, değerlerini koruyarak küresel sisteme yön veren bir merkez olarak yeniden tanımlanmalıdır.

5.1. Batı ile Entegrasyonun Yeni Paradigmaları

Yeni vizyon, Türkiye'nin "stratejik otonomi" talebiyle Batı'nın "kurallar temelli düzen" arayışını sentezlemelidir. Bu noktada, Avrupa Birliği ile yaşanan tikanıklığa karşılık, Birleşik Krallık (UK) ile geliştirilen model umut vericidir. 23 Nisan 2026 tarihinde imzalanan **Stratejik Ortaklık Çerçevesi**, Türkiye-Batı ilişkilerinde yeni bir "İlgi ve Çıkar Birliği" modelini temsil etmektedir. **UK-Türkiye Stratejik Ortaklık Modeli (2026):**

- **Savunma Sanayii:** Eurofighter Typhoon uçaklarının satışı ve ortak üretimi üzerinden askeri entegrasyonun güçlendirilmesi.
- **NATO İçi Koordinasyon:** NATO'nun Avrupa ayağını güçlendirme ve Doğu kanadını savunma noktasında Türkiye'ye merkezi bir rol verilmesi.
- **Hukuk Devleti ve Ticaret:** Ekonomik entegrasyonun devamı için asgari demokratik standartların "onurlu bir iç reform" süreciyle iyileştirilmesi.

5.2. Somut Stratejik Yol Haritası (2026-2035)

Türkiye'nin Batı ile entegrasyonunu Onur Kalesi prensipleriyle (egemenlik ve onur) uyumlu hale getirecek yol haritası üç ana fazdan oluşmalıdır.

Faz 1: Kurumsal Restorasyon ve Güven İnşası (2026-2028)

Bu aşamada amaç, "Onur Kalesi"nin iç tahkimatını hukuk ve adaletle güçlendirmektir. Kale, ancak adaletin hakim olduğu bir yere "onurlu" kalabilir.

- **Hukuk Devleti Reformu:** AİHM ve Venedik Komisyonu tavsiyelerinin, "Batı istediği için değil, Türk milleti hak ettiği için" ilkesiyle uygulanması. Bu, devletin kendi egemenliğini hukuki bir zemine oturtmasıdır.
- **Seçim Çerçevesinin İyileştirilmesi:** AGİT tavsiyeleri doğrultusunda, tüm siyasi aktörler için adil bir yarış ortamının sağlanması.
- **Dini Okuryazarlık Diplomasisi:** Türkiye'nin, Batı'daki "İslam korkusunu" ve "Türkiye önyargısını" kırmak için akademik ve kültürel bir diplomasi atağı başlatması. Bektaşî hoşgörüsü ve Mevlevî felsefesinin "Yumuşak Güç" olarak kullanılması.

Faz 2: Stratejik Sektörlerde Derin Entegrasyon (2028-2032)

Güven tesis edildikten sonra, Türkiye'nin Batı sistemindeki "vazgeçilmezlik" konumu ekonomik ve teknolojik boyutlarla pekiştirilmelidir.

- **Savunma ve Havacılık:** Eurofighter gibi projelerde ortak tasarım ve üretim süreçlerine geçilmesi. Türkiye'nin NATO füze savunma mimarisindeki rolünün kritik bir seviyeye çıkarılması.
- **Enerji Merkezi (Hub) Projesi:** Doğu Akdeniz ve Hazar enerji kaynaklarının Avrupa'ya

ulaştırılmasında Türkiye'nin "karar verici" bir borsa haline gelmesi. Bu, "Onur Kalesi"nin Avrupa'nın enerji güvenliğini koruyan bir kale olması demektir.

- **Gümrük Birliği'nin Modernizasyonu:** Dijital ekonomi ve tarım sektörlerini kapsayacak şekilde Gümrük Birliği'nin güncellenmesi, Türkiye'nin AB tedarik zincirindeki "stratejik otonomi" partneri olarak tescillenmesi.

Faz 3: Küresel Rol ve Tam Entegrasyon (2032-2035)

Bu aşamada Türkiye, Batı'nın "onurlu bir ortağı" olarak küresel yönetimde söz sahibi bir güç haline gelmelidir.

- **Avrupa Güvenlik Mimarisi:** Türkiye'nin, AB'nin Savunma Eylem Planı (SAFE) gibi finansal ve endüstriyel programlarına tam katılımı.
- **Vizesiz Rejim ve Serbest Dolaşım:** Güvenlik ve biyometrik veri paylaşım kriterlerinin tamamlanarak, Türk vatandaşlarının Avrupa ile serbestçe bütünleşmesinin önündeki engellerin kaldırılması.
- **Medeniyetler Arası Hakemlik:** Türkiye'nin, Batı ile İslam dünyası arasındaki tarihsel ve dini gerilimlerde, kendi özgün "Yeniçeri-Bektaşî" mirası ve modern laiklik tecrübesiyle "baş hakem" rolünü üstlenmesi.

Bölüm 6: Onur Kalesi'nin Geleceği - Bir Sentez Denemesi

Onur Kalesi tezi, Türkiye'nin tarihsel travmalarından ve başarılarından doğmuş bir beka refleksidir. Akademik analizimiz göstermektedir ki, bu kale sadece askeri harcamalarla veya anti-Batıcı retorikle korunamaz. Gerçek Onur Kalesi, hukukun üstünlüğü, ekonomik güç ve kültürel kapsayıcılıkla tahkim edilir.

6.1. Yanlışlamaların Özeti

Araştırmamız sonucunda aşağıdaki tezlerin yanlışlandığı veya ciddi revizyona ihtiyaç duyduğu saptanmıştır:

1. **Tam Kopuş Tezi:** Türkiye'nin Batı'dan tamamen kopup Avrasya eksenine girmesi, ülkeyi ekonomik bir çöküşe ve Rus hegemonyasına sürükleyecektir.
2. **Seküler Tasfiye Tezi:** Devletin dini unsurları tamamen kamusal alandan kazıma çabası, toplumsal kutuplaşmayı artırarak "kaleyi" içeriden zayıflatmaktadır.
3. **Transaksiyonel Güven Tezi:** Sadece pragmatik çıkarlar üzerinden yürüyen bir ilişkinin (değerlerden yoksun), kriz anlarında Türkiye'yi stratejik bir yalnızlığa mahkum ettiği görülmüştür.

6.2. Doğrulamaların Özeti

Aşağıdaki hususlar ise stratejik bir gerçeklik olarak doğrulanmıştır:

1. **Stratejik Otonomi Gerekliliği:** Türkiye'nin savunma sanayii ve dış politikada kendi kararlarını verebilme kapasitesi, Batı ile olan pazarlık gücünü artıran temel unsurdur.
2. **Tarihsel Süreklilik:** Yeniçeri-Bektaşî ruhundaki "mertlik" ve "hoşgörü" sentezi, modern Türkiye'nin hem asker hem de demokrat kimliğini inşa etmede hala en güçlü referans kaynağıdır.

3. **Bati'nın Cehaleti:** Batı dünyasının "dini okuryazarlık" eksikliği, Türkiye'yi anlamadaki en büyük engeldir ve bu durum Türkiye'ye yeni bir "anlatı diplomasisi" fırsatı sunmaktadır.

Sonuç: Tarihsel Görev

Türkiye, 21. yüzyılın ortasına doğru ilerlerken, "Onur Kalesi"ni modern bir kaleye dönüştürme göreviyle karşı karşıyadır. Bu kale, duvarları taştan değil, adaletten, bilimden ve özgürlükten örülmüş bir yapıdır. Batı ile entegrasyon, bu kalenin teslim edilmesi değil, aksine kalenin sahip olduğu değerlerin küresel bir standart haline getirilmesidir.

1826'da parçalanan "asker-maneviyat" sentezi, bugün hukukun üstünlüğü ve yüksek teknolojiyle yeniden birleştirilmelidir. Birleşik Krallık ile kurulan yeni stratejik ortaklık gibi modeller, Türkiye'nin "Batı'nın onurlu ve eşit bir parçası" olabileceğini göstermektedir. Türkiye'nin yolu, ne köksüz bir Batıcılık ne de vizyonsuz bir Doğuculuktur; Türkiye'nin yolu, kendi tarihinden süzülüp gelen "Onur Kalesi"ni, insanlığın ortak medeniyet değerleriyle buluşturmaktır. Bu vizyon ve yol haritası, Türkiye'yi sadece bölgesel bir güç değil, küresel nizamın kurucu ve dengeleyici bir aktörü haline getirecektir.

Raporun Veri Kaynakları ve Stratejik Atıfları:

- *Tarihsel Analiz:*
- *Geopolitik ve Avrasyacılık:*
- *İslamcı İdeoloji ve Milli Görüş:*
- *Batı Algısı ve Dini Okuryazarlık:*
- *Güncel Siyasi ve Diplomatik Gelişmeler (2025-2026):*
- *Kürt Sorunu ve İç Siyaset:*

Alıntılanan çalışmalar

1. The West's religious illiteracy and its geopolitical ... - GIS Reports, <https://www.gisreportsonline.com/r/west-religious-illiteracy/> 2. (PDF) YENİÇERİ BEKTAŞİLİĞİ: OSMANLI DEVLET AKLINDA ..., https://www.researchgate.net/publication/399801426_YENICERI_BEKTASILIGI_OSMANLI_DEVLET_AKLINDA_HETERODOKSI_KURUM_VE_MESRUIYET_OZET 3. Eurasianism in Turkey - Stiftung Wissenschaft und Politik, <https://www.swp-berlin.org/10.18449/2022RP07/> 4. TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE BEKTAŞİLİĞİN YENİÇERİLER ..., [https://cms.hacibayram.edu.tr/api/files/1/Hac%C4%B1bayram%20AHBV/hbektasveli\(tr-TR\)/4.%20Uluslararası%C4%B1/TAR%C4%B0HSEL%20S%C3%9CRES%3%87%20%C4%B0%C3%87ER%C4%B0S%C4%B0NDE%20BEKTA%C5%9E%C4%B0L%C4%B0%C4%9E%C4%B0N%20YEN%C4%B0%C3%87ER%C4%B0LER%20%C4%B0%C3%87ER%C4%B0S%C4%B0NDE%20ALDI%C4%9E%20%C5%9EEK%C4%B0L%20-%20Kibar%20BAL.pdf](https://cms.hacibayram.edu.tr/api/files/1/Hac%C4%B1bayram%20AHBV/hbektasveli(tr-TR)/4.%20Uluslararası%C4%B1/TAR%C4%B0HSEL%20S%C3%9CRES%3%87%20%C4%B0%C3%87ER%C4%B0S%C4%B0NDE%20BEKTA%C5%9E%C4%B0L%C4%B0%C4%9E%C4%B0N%20YEN%C4%B0%C3%87ER%C4%B0LER%20%C4%B0%C3%87ER%C4%B0S%C4%B0NDE%20ALDI%C4%9E%20%C5%9EEK%C4%B0L%20-%20Kibar%20BAL.pdf) 5. Yeniçerilik-Bektaşilik ilişkileri ve Yeniçeri isyanlarında Bektaşiler - TRDizin, <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/173175/yenicerilik-bektasilik-iliskileri-ve-yeniceri-isyanlarinda-bektasiler> 6. Janissaries and the Bectashi Order - ResearchGate, https://www.researchgate.net/publication/293081246_Janissaries_and_the_Bectashi_Order 7. THE EFFECTS OF THE ABOLITION ON THE BEKTAŞI ORDER A THESIS SUBMITTED TO THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES OF MIDDLE EAST T, <https://etd.lib.metu.edu.tr/upload/12615172/index.pdf> 8. Turkey and the Eurasian Integration: Ideology or Pragmatism? - Erşen - Vestnik RUDN. International Relations, <https://journals.rudn.ru/international-relations/article/view/30682> 9. Turkey's Geopolitical and

Ideological Eurasianism and its Relations with Russia,
<https://www.gmfus.org/news/turkeys-geopolitical-and-ideological-eurasianism-and-its-relations-russia> 10. Turkey might not like the West, but needs it | Brookings,
<https://www.brookings.edu/articles/turkey-might-not-like-the-west-but-needs-it/> 11. Erdogan vs. the CHP: What's Next in Turkey's Political Battle? | The Washington Institute,
<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/erdogan-vs-chp-whats-next-turkeys-political-battle> 12. (PDF) Turkish Eurasianism: Roots and Discourses - ResearchGate,
https://www.researchgate.net/publication/315445274_Turkish_Eurasianism_Roots_and_Discourses 13. Turkey Transformed: | Bipartisan Policy Center,
<https://bipartisanpolicy.org/wp-content/uploads/2019/03/BPC-Turkey-Transformed.pdf> 14. Islamist Turkey: A Base for Muslim Brotherhood Jihadism - FDD,
<https://www.fdd.org/analysis/2026/04/01/islamist-turkey-a-base-for-muslim-brotherhood-jihadism/> 15. Sectarian Identities or Geopolitics? The Regional Shia-Sunni Divide in the Middle East - The Web site cannot be found,
https://www.files.ethz.ch/isn/48033/08_Sectarian_Identities_or_Geopolitics.pdf 16. HUDSON - Executive Services Directorate,
https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/FOID/Reading%20Room/Other/15-F-0990_DOC_03_Radical_Islams_Confrontation_with_the_West_Final.pdf 17. Views of Sunni and Shia Extremism | NSI, <https://nsiteam.com/sma-publications/views-of-sunni-and-shia-extremism> 18. The Question Of The Alevi Minority In Turkey And Their Religious Identity – Analysis,
<https://www.eurasiareview.com/09032026-the-question-of-the-alevi-minority-in-turkey-and-their-religious-identity-analysis/> 19. The Republican People's Party (CHP) is Complicit in the Erosion of Democracy in Turkey,
<https://gjia.georgetown.edu/society-culture/the-republican-peoples-party-chp-is-complicit-in-the-erosion-of-democracy-in-turkey/> 20. The CHP and the Kurds: The Impasse of Progressive Politics in Turkey - Turkey Analyst,
<https://www.turkeyanalyst.org/publications/turkey-analyst-articles/item/739-with-the-tripp-turkey-is-set-to-benefit-most-in-the-south-caucasus.html> 21. CHP Crisis in Türkiye: Political Stalemate? - SETA, <https://www.setav.org/en/chp-crisis-in-turkiye-political-stalemate> 22. Turkey and the West: A Relationship Unmoored? - German Marshall Fund,
<https://www.gmfus.org/news/turkey-and-west-relationship-unmoored> 23. The West's Turkey conundrum - Brookings Institution,
<https://www.brookings.edu/articles/the-wests-turkey-conundrum/> 24. Deciphering Europe's Relationship with Turkey | Carnegie ..., <https://carnegieendowment.org/europe/posts/2026/05/deciphering-europes-relationship-with-turkey> 25. Muslim Brotherhood - Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Muslim_Brotherhood